

Evropský monitor pro restrukturalizaci – jedinečný zdroj dat pro celou Evropu

informační list

„Restrukturalizace může být základem ekonomického a sociálního pokroku — avšak pouze v případě, pokud jsou strukturální změny řádně připraveny, pokud mohou dotčené společnosti přijmout nápravná opatření a zvládnout potřebné změny rychle a efektivně a pokud veřejné orgány poskytnou pomoc při vytváření vhodných podmínek.“

Sociální agenda 27 – Přizpůsobit se změnám – Přístup EU k restrukturalizaci,
Evropská komise, 20. 6. 2011

JAKÉ jsou souvislosti?

Restrukturalizace není nový jev. Byla vždy součástí běžného podnikatelského cyklu, neboť podniky se potřebují přizpůsobovat, aby si udržely svoji konkurenceschopnost. Na restrukturalizaci se často pohlíží negativně jako na jev, který má ničivé dopady na zaměstnanost nebo pracovní podmínky, jakož i na místní a regionální hospodářství. Je-li však restrukturalizace řízena účinně a efektivně, může zachovat zaměstnatelnost pracovníků a napomoci jejich přechodu na jiné nebo rovnocenné pracovní místo, pokud si svoje původní místo nemohou udržet.

Ve stěžejní iniciativě „Průmyslová politika pro éru globalizace“, která je součástí strategie Evropa 2020, se uvádí, že Evropská komise bude „pracovat na podpoře restrukturalizace odvětví, jež se potýkají s problémy, směrem k činnostem zaměřeným na budoucnost, např. pomocí rychlého přesunu dovedností do odvětví a trhů, které se rychle rozvíjejí“ a členské státy budou muset „úzce spolupracovat se zúčastněnými stranami v různých odvětvích [...], tak, aby mohly být odhaleny překážky a vypracována společná analýza toho, jakým způsobem zachovat silnou průmyslovou a vědomostní základnu“.

Evropský monitor pro restrukturalizaci (ERM), který je momentálně jediným zdrojem informací týkajících se restrukturalizace společností z celé Evropské unie poskytujícím přehledy stejně jako informace o vnitrostátní veřejné podpoře pro restrukturalizaci, by mohl být nápomocen při obou těchto úkolech.

PROČ tento nástroj?

Bez ohledu na rozsáhlé dopady restrukturalizace na zaměstnanost došlo před zřízením ERM jen k nemnoha systematickým pokusům o zhodnocení povahy a rozsahu restrukturalizačních aktivit a jejich dopadů v EU. V situaci, kdy neexistují žádné komplexní celoevropské průzkumy o restrukturalizaci společností, je ERM považován za hodnotnou alternativu a za dosud nejlepší a jediné řešení vyplňující stávající mezeru v této oblasti. I když ERM poskytuje spíše orientační než reprezentativní přehled rozsahu restrukturalizace a jejích dopadů na zaměstnanost, slouží k rozpoznávání významných trendů a přináší celou řadu informací pro následnou kvalitativní analýzu.

Obdobně jsou zde shromážděny názorné příklady vnitrostátních podpůrných nástrojů pro společnosti a pracovníky při restrukturalizaci s cílem poskytnout přehled různých možností a výměnu názorů. Přestože má tento nástroj zřejmá omezení a vztah mezi restrukturalizací a zaměstnaností není ani jednoduchý, ani jednoznačný, a to zvláště v rámci současné globální hospodářské recese, je ERM cenným zdrojem informací pro evropské tvůrce politik jakožto pokus měřit rozsah restrukturalizace společností v Evropě.

CO je ERM?

Cílem ERM je monitorovat činnosti v oblasti restrukturalizace ve 27 členských státech EU a Norsku. Dopad restrukturalizačních zásahů na zaměstnanost je měřen na základě oznámení zveřejňovaných v denním a ekonomickém tisku v každém členském státě od roku 2002. ERM neposkytuje úplný a ucelený obraz vytváření a zániku pracovních míst v Evropě, spíše sleduje oznámené

masové procesy restrukturalizace. Významné vlny rušení a tvorby pracovních míst v určité zemi mají svůj původ v rušení a vytváření pracovních míst prováděné v menším rozsahu. Rozsáhlé procesy však mají velký význam, protože mohou mít závažné dopady na danou oblast, představují značné výzvy pro sociální soudržnost a vyžadují účinnou kolektivní akci. Vzhledem k tomu, že informace o restrukturalizaci společností jsou také oznamovány ERM dlouho před skutečným snížením počtu zaměstnanců, umožňuje ERM všem aktérům a zemím zapojeným do procesu předvídat a řízení změn, aby určili odvětví a země, které pravděpodobně projdou v krátkodobém až střednědobém horizontu etapou hluboké restrukturalizace.

ERM shromažďuje základní popisná a kvantitativní data o jednotlivých restrukturalizačních zásazích a současně od roku 2011 poskytuje názorný, avšak ne vyčerpávající soubor nástrojů vnitrostátní veřejné podpory zaměřených na poskytování pomoci společnostem a dotčeným pracovníkům v zájmu účinného předvídatí a řízení restrukturalizace. Cílem je informovat tvůrce politik a další zúčastněné strany o tom, jaké typy nástrojů jsou k dispozici a mohly by být potenciálně integrovány nebo využity pro vzdělávání v oblasti politik.

Jaké jsou VÝSTUPY?

Výstupy ERM jsou snadno přístupné a k dispozici ke stažení z internetových stránek nadace Eurofound:

- Databáze případů restrukturalizace ve standardním formátu s názvem informační list, kterou lze prohledávat a která je denně aktualizována. Každý informační list poskytuje informace o společnosti, její velikosti, místě a odvětví, ve kterém působí, typu restrukturalizace, počtu oznámených, vytvořených nebo zrušených pracovních míst spolu s předpokládaným časovým harmonogramem těchto změn a také stručné shrnutí důvodů pro restrukturalizaci. Informační listy vycházejí z oznámení o restrukturalizaci společností ve vnitrostátních médiích. Jednotlivé případy lze prohledávat pomocí řady kritérií vyhledávání (např. podle země, odvětví, typu restrukturalizace, data oznámení).
- Na základě dat, která ERM shromáždil prostřednictvím svých informačních listů za předchozí tři měsíce, podává ERM každé *čtvrtletí* nástin hlavních evropských trendů v oblasti restrukturalizace a dopadů na zaměstnanost. *Čtvrtletník* poskytuje přehled relevantních ukazatelů, jako je růst HDP a míra nezaměstnanosti, a dále data ERM za předchozí čtvrtletí. Kromě toho každé vydání zahrnuje články o jednotlivých případech restrukturalizace nebo významně postižených odvětvích.

- Databáze ERM s podpůrnými nástroji pro restrukturalizaci poskytuje informace o charakteristikách, zúčastněných aktérech, zdrojích financování, silných a slabých stránkách a výsledcích názorných opatření nabízených vládami, organizacemi zaměstnavatelů a odborovými svazy v celé Evropě určenými na pomoc při předvídatí a řízení restrukturalizace. Jednotlivá opatření lze vyhledávat podle země etapy a typu nástroje, zdroje financování a zapojených aktérů.
- Výroční zprávy ERM se zaměřují na konkrétní téma, které odráží aktuální politické priority. Kromě toho shrnuje vývoj v oblasti restrukturalizace v uplynulém roce. Jeho analýza významně čerpá z dat ERM a z dalších zdrojů dat (např. šetření pracovních sil Eurostatu, LFS). Stručné shrnutí výroční zprávy je k dispozici ve všech úředních jazycích Evropské unie.
- Srovnávací analytické zprávy poskytují informace o vývoji na úrovni EU a na vnitrostátní úrovni v konkrétních oblastech (jako je přesouvání provozů do zahraničí (off-shoring), bankrotů atd.), včetně příkladů popisujících jednotlivé společnosti.

JAK to funguje?

Údaje pro informační listy ERM shromažďuje síť korespondentů, kteří získávají data o restrukturalizaci společností prostřednictvím každodenního hodnocení specializovaného ekonomického tisku v každém členském státě a v Norsku. Zaznamenávají restrukturalizaci společností, která postihuje alespoň jednu zemi, zahrnuje oznámený vznik nebo zánik alespoň 100 pracovních míst nebo se dotýká alespoň 10 % pracovních sil na pracovištích, kde je zaměstnáno více než 250 lidí. Informační listy ERM zahrnují také mezinárodní případy.

KAM dál?

Další rozvoj ERM se bude soustřeďovat na zkoumání možností zajištění přístupu k širšímu spektru digitálních zdrojů. Budoucí rozvoj se rovněž zaměří na kvalitativní zlepšení databázových záznamů za účelem zvýšení rozsahu a přesnosti dat ERM, jakož i prohloubení analytického rozměru. Z kvalitativního hlediska má ERM hodně co nabídnout – jedná se o potenciálně užitečný nástroj výběru dat pro zkoumání jednotlivých typů restrukturalizace, případové studie odvětvové analýzy o inovačních postupech při restrukturalizaci společností, dlouhodobé následné sledování případů restrukturalizace a řadu dalších využití.

Další informace:

ERM je dostupný prostřednictvím internetových stránek nadace Eurofound (<http://www.eurofound.europa.eu/emcc/>) nebo je možné se obrátit na informačního styčného úředníka, jímž je Sara Riso (sri@eurofound.europa.eu), pokud jde o informace o informačních listech, nebo Funda Celikel-Esser (fce@eurofound.europa.eu), pokud jde o informace o nástrojích pro podporu při restrukturalizaci.

Seznamte se laskavě s podmínkami využití dat.